

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 317

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Milli Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/16; M. G. Konseyi : 1/294)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 40)

T. C.

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06-66 (1/16)/01-242

25 Aralık 1981

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 24 . 12 . 1981 tarihli 24 ncü Birleşiminde görüşülerek açık oy ile kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-915/05148

28 Ağustos 1981

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 8 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

Karadeniz'de Türk ve Sovyet karasuları arasındaki deniz hudut hattının saptanması (Demarkasyonu) hususunda mutabakata varan Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümetleri, bu maksatla 17 Nisan 1973 tarihinde Ankara'da «Karadeniz'de Türk - Sovyet Karasuları Arasındaki Deniz Hudut Hattının Tespiti Hakkında Protokol»u imzalamışlardır. Bu protokolün onaylanması Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 9 Temmuz 1974 tarih ve 1830 sayılı Kanunla uygun bulunmuştur. Söz konusu protokol 6 Eylül 1974 tarih ve 7/8884 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmıştır.

17 Nisan 1973 tarihli mezkûr Türk - Sovyet protokolüne göre kurulan Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müsterek Komisyonu, 1975 - 1980 yıllarında Türk - Sovyet deniz hudut hattının işaretlenmesi ile ilgili çalışmaları tamamlamış ve bu maksatla aşağıdaki belgeleri düzenlemiştir:

1. Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattının Geçişine Ait Tarif Protokolü.
2. Deniz Hududuna Ait 1/100000 Ölçekli Harita
3. Hudut Şeridine Ait 1/5000 Ölçekli Topoğrafik Plan.
4. Ön İstikamet İşaretine Ait Protokol
5. Ön İstikamet İşaretine Ait Eskiz
6. Ön İstikamet İşaretlerinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi
7. Arka İstikamet İşaretine Ait Protokol
8. Arka İstikamet İşaretine Ait Eskiz
9. Arka İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi
10. İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Yerlere Ait Şema - Kroki
11. İşaret Şamandırasına Ait Protokol
12. İşaret Şamandırasına Ait Eskiz
13. İşaret Şamandırasının Tarifi
14. Ön ve Arka İstikamet İşaretlerinin Işıklandırma Sektörlerinin Şeması
15. Ön ve Arka İstikamet İşaretleri ve İşaret Şamandırasının Kontrol, Bakım, Onarım ve İhyası Hakkında Talimat

Bu belgeler 11 Eylül 1980 tarihinde Tiflis'te Taraf Heyet Başkanlarıınca imzalanmıştır.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/294

Karar No. : 76

7 Ocak 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 24 . 12 . 1981 tarihli 24 ncü Birleşiminde görüşülerek açık oy ile aynen kabul edilen «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) ilişkin Belgelerin onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı», komisyonumuzda incelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında 17 Nisan 1973 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında Karadeniz'de Türk ve Sovyet Karasuları arasındaki Deniz Hudut hattının tespiti hakkında protokol» ün onaylanması 1830 sayılı Kanunla uygun görülmüş 7/8884 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

17 Nisan 1973 tarihli Türk - Sovyet Protokolüne göre kurulan Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonu, 1975 - 1980 arasında deniz hudut hattının işaretlenmesi ile ilgili çalışmaları tamamlamış ve hazırlanan protokollar heyet başkanlarınca imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasındaki iyi komşuluk ilişkileri gözönünde bulundurularak eşitlik esasına dayalı iki ülke arasındaki deniz hududunun işaretlenmesine ilişkin belgelerin onaylanmasını memleketimizin menfaatine mütalâa eden komisyonumuz Danışma Meclisince kabul edilen metnin tümünü olumlu bularak maddelerin görüşmesine geçmiştir.

Danışma Meclisince kabul edilen metnin 1, 2, ve 3 ncü maddeleri uygun görülerek komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Komisyon Başkanı
Cumhur EVCİL
Kur. Alb.

Üye
Kemal YILMAZ
Kur. Alb.

Üye
Nusret KÖKEN
Dz. Kur. Alb.

Üye
Proje Subayı
Diğer İNCE
Kur. Yb.

Üye
Orhan KULİN
Hukuk İşleri Genel Md.
Dışişleri Bakanlığı

Üye
Fethi SANAL
Müh. Kd. Bnb.
Genkur. Hrk.
Bşk. lığı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında 11 Eylül 1980 tarihinde Tiflis'te imzalanmış bulunan:

- a) Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattının Geçişine Ait Tarif Protokolü,
 - b) Deniz Hududuna Ait 1/100000 Ölçekli Harita,
 - c) Hudut Şeridine Ait 1/5000 Ölçekli Topoğrafik Plan,
 - d) Ön İstikamet İşaretine Ait Protokol,
 - e) Ön İstikamet İşaretine Ait Eskiz,
 - f) Ön İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,
 - g) Arka İstikamet İşaretine Ait Protokol,
 - h) Arka İstikamet İşaretine Ait Eskiz,
 - ı) Arka İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,
 - j) İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Yerlere Ait Şema - Kroki,
 - k) İşaret Şamandırasına Ait Protokol,
 - l) İşaret Şamandırasına Ait Eskiz,
 - m) İşaret Şamandırasının Tarifi,
 - n) Ön ve Arka İstikamet İşaretlerinin Işıklandırma Sektörlerinin Şeması,
 - o) Ön ve Arka İstikamet İşaretleri ve İşaret Şamandırasının Kontrol, Bakım, Onarım ve İhyası Hakkında Talimat'ın,
- Onaylanması uygun bulunmuştur.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında 11 Eylül 1980 tarihinde Tiflis'te imzalanmış bulunan :

a) Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattının Geçişine Ait Tarrif Protokolu.

b) Deniz Hududuna Ait 1/100 000 Ölçekli Harita,

c) Hudut Şeridine Ait 1/5000 Ölçekli Topoğrafik Plan,

d) Ön İstikamet İşaretine Ait Protokol,

e) Ön İstikamet İşaretine Ait Eskiz,

f) Ön İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,

g) Arka İstikamet İşaretine Ait Protokol,

h) Arka İstikamet İşaretine Ait Eskiz,

ı) Arka İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,

j) İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Yerlere Ait Şema - Kroki,

k) İşaret Şamandırasına Ait Protokol,

l) İşaret Şamandırasına Ait Eskiz,

m) İşaret Şamandırasının Tarifi,

n) Ön ve Arka İstikamet İşaretlerinin Işıklandırma Sektörlerinin Şeması,

o) Ön ve Arka İstikamet İşaretleri ve İşaret Şamandırasının Kontrol, Bakım, Onarım ve İhyası Hakkında Talimatın,

Onaylanması uygun bulunmuştur.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında İmzalanmış Olan Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 . 8 . 1981

Başbakan
B. ULUSU

Devlet Bakanı Başbakan Yrd.
Z. BAYKARA

Devlet Bakanı Başbakan Yrd.
T. ÖZAL

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. ÖZTRAK

Devlet Bakanı
M. ÖZGÜNEŞ

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. ÖZDAŞ

Adalet Bakanı
C. MENTEŞ

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. BAYÜLKEN

İçişleri Bakanı
S. ÇETİNER

Dışişleri Bakanı
İ. TÜRKMEN

Maliye Bakanı
K. ERDEM

Milli Eğitim Bakanı
H. SAĞLAM

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. ÖNALP

Ticaret Bakanı
K. CANTÜRK

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Prof. Dr. N. AYANOĞLU

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. BATURALP

Ulaştırma Bakanı
N. ÖZGÜR

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. ÖZBEK

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. ESENER

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. KOCATOPÇU

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. BİNGÖL

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. EVLİYAOĞLU

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. TÜTEN

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. GÜNEY

Gençlik ve Spor Bakanı
V. ÖZGÜL

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. ŞİDE

Kültür Bakanı
C. BABAN

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen benimsenmiştir.

**Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki
Deniz Hududunun İşaretlenmesine (Demarkasyonuna) İlişkin**

B E L G E L E R

**Deniz Hududunun İşaretlenmesi (Demarkasyonu)
1975 - 1980 Yıllarında Yapılmıştır.**

DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU

1 9 8 0

**KARADENİZDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ BİRLİĞİ
KARASULARI ARASINDAKİ TÜRK - SOVYET DENİZ HUDUT HATTININ GEÇİŞİNE AİT
T A R İ F P R O T O K O L U (*)**

Karadeniz'de Türk ve Sovyet karasuları arasındaki deniz hudut hattı, 17 Nisan 1973 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında Protokol ile tespit edilmiştir.

17 Nisan 1973 tarihli Türk - Sovyet Protokoluna göre kurulan Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müsterek Komisyonu (bundan böyle Müsterek Komisyon), 1975 - 1980 yıllarında Türk - Sovyet deniz hudut hattının işaretlenmesi ile ilgili çalışmalar yapmış ve Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattının Geçişine Ait İşbu Tarif Protokolunu ekleri ile birlikte düzenlemiştir.

Müsterek Komisyon Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümetleri tarafından atanan Heyetlerden oluşmuştur.

TÜRK HEYETİNİN KURULUŞU :

Heyet Başkanı	Büyükelçi Asaf İNHAN
Heyet Başkan Yardımcısı	Müsteşar Erdoğan AYTUN
Heyet Üyesi	Albay Bilgi BÜYÜKÜNAL
Heyet Üyesi	Osman GÜVENİR
Heyet Üyesi	Yüksek Mühendisi Albay Hayati BALKAN
Heyet Eksperti	Albay Şükri Yılmaz ERKESKİN
Heyet Eksperti	Deniz Albay Kadri AN
Heyet Eksperti	Hukuk Müşaviri Doktor Bozkurt SÜRAL
Heyet Eksperti	Metin GÜLGÜNER
Heyet Tercümanı	Mehmet KURBANOĞLU
Heyet Sekreteri	Semih ALADAĞ

(*) Bu Protokole bağlı «Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları arasındaki Deniz hududu haritası» ile «Türk - Sovyet Hududunda İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Bölgedeki Hudut Şeridine ait Topoğrafik Plan» dosyasındadır.

SOVYET HEYETİNİN KURULUŞU :

Heyet Başkanı	Büyükelçi P. S. KUZNETSOV
Heyet Başkan Yardımcısı	Müsteşar M. S. YAKUŞEV
Heyet Üyesi	Albay N. İ. OSTROHOV
Heyet Üyesi	Albay A. V. GLUŞKOV
Heyet Üyesi	O. İ. GİGİNEİŞVİLİ
Heyet Sorumlu Sekreteri	Müsteşar P. K. ROMANÇUK
Heyet Eksperti	Müsteşar V. İ. KULIKOV
Heyet Eksperti	Deniz Albay Yu. A. BELOV
Heyet Eksperti	Deniz Yarbay N. G. YAGODNİTSİN
Heyet Eksperti	Üsteğmen P. V. KOZİK
Heyet Tercümanı	İkinci Kâtip D. A. VASİLYEV

Deniz hudut hattının işaretlenmesi ile ilgili olarak yapılan çalışmalar ile düzenlenen belgeler için aşağıdaki dokümanlar esas kabul edilmiştir.

— 17 Nisan 1973 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında Karadenizde Türk ve Sovyet Karasuları Arasındaki Deniz Hudut Hattının Tespiti Hakkında Protokol.

— Işık - optik (fener) cihazları bulunan hükümet işaretlerinin projelendirme ve inşası ile işaret şamandırasının atımına ilişkin işlerin Taraflar arasında paylaştırılması hakkındaki kararı içeren Deniz Hukukunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun Otu rumuna Ait 13 Aralık 1976 tarihli ve 15 numaralı Protokol.

Deniz hudut hattının mahallinde işaretlenmesi ile ilgili bütün işler anılan Protokollara ve Müşterek Komisyonca onaylanan diğer belge ve talimatlara göre ya pılmıştır. Bu belgelerden bazıları şunlardır :

1. Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun Çalışma Nizamnamesi.
2. Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun, Deniz Hududunu İşaretleme İşlerinde Çalışan Her İki Taraf Personelinin Türk - Sovyet Hududundan Geçiş Esasları Hakkında Kararı
3. Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun, Deniz Hudut Hattını Belirleyen Noktaların Coğrafi ve Düz Koordinatlarının Hesaplanması Hakkında Kararı.
4. Karadenizde Türk ve Sovyet Karasuları Arasındaki Deniz Hudut Hattını İşaretlemek Üzere Kurulan Teknik Çalışma Gruplarının Görevleri Hakkında Talimat.
5. Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hudut Hattını Gösteren İstikamet İşaretleri ve İşaret Şamandırasının Projelendirilmesi ve İnşası Hakkındaki Talimat.
6. Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun, Karadeniz Türk ve Sovyet karasuları arasındaki deniz hududunun işaretlenme şekli hakkındaki Kararı.
7. Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududuna Ait Haritanın Düzenlenmesi, Biçimlendirilmesi ve Baskısı ile İlgili Talimat.
8. Sovyet Heyetince hazırlanan arka istikamet işaretine ait teknik proje ile ışık - optik (fener) cihazına ait Proje.
9. Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunun, Karadenizde Türk ve Sovyet karasuları arasındaki deniz hudut hattının işaretlenmesi ile ilgili Anadökümanın Adı, Şekli ve İçeriği Hakkındaki Kararı.
10. İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Bölgede Türk - Sovyet Hudut Şeridinin Topoğrafik Harita Alımı ile İlgili Talimat.
11. Türk Heyetince hazırlanan, ön istikamet işaretine ait teknik proje ile ışık - optik (fener) cihazına ait Proje.

Karadenizde Türk ve Sovyet karasuları arasındaki deniz hudut hattı iki adet istikamet işareti ve denize atılan bir adet işaret şamandırası ile mahallinde işaretlenmiştir.

İstikamet işaretlerinin inşası, işaret şamandırasının atımı, bu inşaat ve atımın karşılıklı olarak kontrolü ve istikamet işaretlerinin bulunduğu bölgedeki hudut şeridinin topoğrafik harita alımı yapılmak üzere, Taraflarca birer teknik çalışma grubu kurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti topraklarında bulunan ön istikamet işaretinin inşası ile ilgili olarak mahallinde uygulanan topoğrafya ve araştırma çalışmalarını, bu işaretin projelendirilmesini ve inşasını, ışık - optik (fener) cihazının hazırlanmasını ve bunun ön istikamet işaretinin üstüne tespitini Türk Tarafı yapmıştır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği topraklarında bulunan arka istikamet işaretinin inşası ile ilgili olarak mahallinde uygulanan topoğrafya ve araştırma çalışmalarını, bu işaretin projelendirilmesi ve inşasını, ışık - optik (fener) cihazının hazırlanmasını ve bunun arka istikamet işaretinin üstüne tespitini Sovyet Tarafı yapmıştır.

İşaret şamandırasının yerini saptamak üzere denizde yapılan araştırma çalışmalarını Türk ve Sovyet Tarafları ortaklaşa yapmışlardır. İşaret şamandırasının yapımı ve denize atımını Sovyet Tarafı gerçekleştirmiştir.

Ön ve arka istikamet işaretleri merkezlerinin düz koordinatlarının saptanması ile ilgili geodezi çalışmalarını Türk ve Sovyet uzmanları tarafından, 1969 - 1973 yıllarında yapılan Türk - Sovyet hududunun yeniden işaretlenmesi (rödemarkasyonu) sırasında kurulan ortak nirengi şebekesinin geodezi noktalarından yapılmıştır. Ön ve arka istikamet işaretleri merkezleri ile işaret şamandırası atım noktasının ve deniz hudut hattının son noktasının düz koordinatları Türk koordinat sisteminde, Gauss - Krüger projeksiyonunda, Hayford Elipsoidi üzerinde ve $\lambda = 42^\circ$ eksen meridyeni olan koordinat sonunda hesaplanmıştır. Belgelerde gösterilen kotlar Karadenizin ortalama seviyesine göre hesaplanmıştır.

Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududu Haritası 1/100 000 ölçeğinde düzenlenmiştir.

Ayrıca, istikamet işaretlerinin bulunduğu bölgede Türk - Sovyet hudut şeridine ait 1/5000 ölçekli topoğrafik plan düzenlenmiştir.

Deniz hudut hattını belirten istikamet işaretleri için, ön istikamet işareti protokolu, arka istikamet işareti protokolu, 1/2500 ölçekli şema - kroki ve işaret şamandırası protokolu düzenlenmiştir.

Harita, plan ve şema - kroki her bir Tarafça kendi başına ve kendi dilinde, Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunca onaylanan Talimatlara uygun olarak yapılmıştır.

Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki deniz hudut hattının başlangıç noktası, Türk - Sovyet devlet kara hududunun, 1969 - 1973 yıllarında yapılan yeniden işaretlenmesi (rödemarkasyonu) sırasında saptanan, son noktasıdır.

Bu nokta, 29 Aralık 1973 tarihli hudut yeniden işaretleme (rödemarkasyon) belgelerine göre kara hudut hattı üzerinde bulunan özel hudut işaretinin merkezinden 450 No. lu esas hudut işaretinin Türk ve Sovyet direklerini birleştiren doğru hatta indirilen dikin devamının Karadenizin kıyı hattı ile kesiştiği yerde bulunmaktadır.

Deniz hudut hattının başlangıç noktasının coğrafi ve düz koordinatları aşağıdaki gibidir.

$$\text{Enlem} = 41^\circ 31' 18'', 39$$

$$X = 4\ 596\ 860,80$$

$$\text{Boylam} = 41^\circ 32' 55'', 06$$

$$Y = 462\ 337,80$$

Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki Türk - Sovyet deniz hudut hattı, yukarıda anılan noktadan doğru hat halinde kuzeybatı yönünde 290° azimutu üzerinden gider ve bu hattın Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasularının dış sınırıyla kesiştiği noktadaki Türk - Sovyet deniz hudut hattının son noktasına gelir.

Karadenizde Türkiye ile SSCB arasındaki deniz hudut hattının son noktası, Türk ve Sovyet kıyılarından 12 mil uzaklıkta çizilen yayların meydana getirdiği 12 millik Türk ve Sovyet karasuları sınırının, $290^\circ 00' 00''$ azimuttan geçen karasuları arasındaki hudut hattı ile kesiştiği nokta olarak tespit edilmiştir.

Deniz hudut hattının son noktasının coğrafi ve düz koordinatları aşağıdaki gibidir :

$$\text{Enlem} = 41^\circ 35' 43'', 41$$

$$X = 4\ 605\ 187,44$$

$$\text{Boylam} = 41^\circ 16' 40'', 88$$

$$Y = 439\ 827,34$$

Türk Sovyet karasuları arasındaki deniz hudut hattının uzunluğu 12,96 deniz mili (24,01 Km.) dir.

Deniz hudut hattını belirtmek üzere, kıyıya yakın bir yerde, ön istikamet işaretinin merkezinden 400 metre mesafeye bir işaret şamandırası atılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği toprakları üzerinde deniz hudut hattının uzantısında inşa edilmiş olup birbirinden 288,50 metre uzaklıkta bulunan istikamet işaretlerinin bulunduğu yerler şunlardır : Ön istikamet işareti 450 No. lu esas hudut işareti dolayında, arka istikamet işareti ise, 448 No. lu esas hudut işareti dolayında bulunmaktadır.

İstikamet işaretleri, gündüz görüntü levhaları ve ışık - optik (fener) cihazları ile donatılmış olup iyi atmosfer koşullarında deniz hudut hattının tüm uzunluğu boyunca gündüz ve gece görünüş sağlayacak şekilde projelendirilmiştir.

Karanlık zamanda deniz hudut hattının yönü, arka istikamet işareti ışığının, ön istikamet işareti ışıklandırması merkez sektörünün beyaz ışığı ile düşey bir hat üzerinde üst üste gelmesi sırasında belli olur.

Ön istikamet işaretinin ışık - optik (fener) cihazı her birinin 10 derece ışıklandırma sektörü olan kırmızı ve yeşil ışık filtreleri ile donatılmıştır. Kırmızı ışık Türk tarafından gelen gemilere, yeşil ışık ise Sovyet tarafından gelen gemilere, hududa yaklaştıklarını ikaz eder.

Ön istikamet işareti ışıklandırmasının iki adet beyaz yan sektörü gemilere bu işaretin konumunu gösterir.

Arazi koşulları yüzünden istikamet işaretleri arasındaki mesafenin kısa oluşu (288,50) nedeni ile deniz hudut hattının her iki tarafından belirli bir mesafede istikamet işaretleri çakışır durumda görülecektir. Deniz hudut hattından her iki tarafa doğru bu mesafe, hududun orta kısmında yaklaşık 150 metre, son kısmında ise yaklaşık 550 metre olacaktır.

Taraflar, diğer tarafa ait gemilerin, deniz hudut hattının her iki tarafında, istikamet işaretlerinin çakışır şekilde görüldüğü kesimde tutuklanmaması hususunda mutabık kalmışlardır.

İşbu Tarif Protokolünün ekleri şunlardır :

— 1/100000 Ölçekli Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hududu Haritası,

— 1/5000 Ölçekli Türk - Sovyet Hududunda İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Bölgedeki Hudut Şerhine Ait Topoğrafik Plan,

— Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattını Belirtmek Üzere Arazide Dikilen Ön İstikamet İşaretine Ait Protokol,

— Ön İstikamet İşaretine Ait Eskiz,

— Ön İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,

— Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattını Belirtmek Üzere Arazide Dikilen Arka İstikamet İşaretine Ait Protokol,

— Arka İstikamet İşaretine Ait Eskiz,

— Arka İstikamet İşaretinin Üstüne Tespit Edilen Işık - Optik (Fener) Cihazının Tarifi,

— İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Yerlere Ait Şema - Kroki,

— Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattını Belirtmek Üzere Denize Atılan İşaret Şamandırasına Ait Protokol,

— İşaret Şamandırasına Ait Eskiz,

— İşaret Şamandırasının Tarifi,

— Ön ve Arka İstikamet İşaretlerinin Işıklandırma Sektörlerinin Şeması,

— Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Deniz Hudut Hattını Belirten Ön ve Arka İstikamet İşaretleri ve İşaret Şamandırasının Kontrol, Bakım, Onarım ve İhyası Hakkında Talimat.

İşbu Tarif Protokolü, bütün ekleri ile birlikte, her bir Âkit Tarafın yasalarına göre onaylanmaya tabi olup iki Tarafça onaylandığını bildiren notaların teatisi tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

..... da 1980 tarihinde Türkçe ve Rusça olmak üzere ikiye nüsha halinde düzenlenmiş olup her iki metinde aynı derecede geçerlidir.

DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU

Türk Heyeti Başkanı

Büyükelçi

Asaf İNHAN

Sovyet Heyeti Başkanı

Büyükelçi

P. S. KUZNETSOV

KARADENİZDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ BİRLİĞİ KARASULARI ARASINDAKİ TÜRK - SOVYET DENİZ HUDUT HATTINI BELİRTMEK ÜZERE ARAZİDE DİKİLEN ÖN İSTİKAMET İŞARETİNE AİT PROTOKOL (*)

Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonu, işbu Protokol ile, 17 Nisan 1973 tarihli Deniz Hudut Hattının Tespiti Hakkındaki Türk - Sovyet Protokol'una uygun olarak, Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki Türk - Sovyet deniz hudut hattını, arka istikamet işareti ve işaret şamandırası ile birlikte belirten ön istikamet işaretinin 1980 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Teknik Çalışma Grubunun kontrolü ile Türkiye Cumhuriyeti Teknik Çalışma Grubu tarafından dikildiğini teyit eder.

Ön istikamet işareti, Türk Tarafınca hazırlanan ve Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunca onaylanan teknik projeye göre inşa edilmiştir.

Ön istikamet işareti 25,0 metre yüksekliğinde olup üzerinde boyu 20,0 metre, eni 6,5 metre olan bir görüntü levhası bulunan bir madeni işarettir. Görüntü levhası beyaz boya ile boyanmış olup ortasında levhanın 1/3 eninde kırmızı (portakal) renkte ışık yansıtan düşey bir şerit vardır. İstikamet işaretinin şekli ve boyutları hakkındaki ayrıntılı bilgiler, işbu Protokol'a eklenen ön istikamet işaretine ait eskizde gösterilmiştir.

Ön istikamet işaretine, aşağıdaki Türkçe yazıyı içeren bronz levha konulmuştur.

«Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Hudut Hattına Ait Ön İstikamet İşareti. 1980 yılında dikilmiştir.»

Ön istikamet işareti, Türk topraklarında Kıbaşı (Kvabişi) deresinin sol kıyısına dikilmiştir.

Ön istikamet işareti merkezinin coğrafi ve düz koordinatları şunlardır :

Enlem : 41°31'17",26

Boylam : 41°32'59",17

X : 4 596 825,56

Y : 462 433,07

Kotu : 6,8 metredir.

Ön istikamet işareti merkezinin durumunu, arka istikamet işaretinin merkezine ve arazinin öbür belli noktalarına göre belirleyen ölçüm sonuçları şunlardır :

* Bu Protokole bağlı «Ön İstikamet İşaretlerine ait Eskiz» dosyasındadır.

İstikamet işareti ve arazinin öbür belli noktaları.	Metre Olarak Mesafe	Azimet
Ön istikamet işareti fenerinin merkezi	0,75	290°00'00"
Sovyet geçiş kontrol karakol binasının güneydoğu üst köşesi	89,60	43°07'54"
Arka istikamet işareti	288,50	110°00'00"
Minare	100,79	122°00'13"

Ön istikamet işaretinin arazide bulunduğu yer işbu protokol'a eklenen şema - krokide gösterilmiştir.

Karanlık zamanlarda Türk - Sovyet deniz hudut hattını belirlemek üzere, ön istikamet işaretinin üzerine ışık - optik (fener) cihazı monte edilmiştir.

Ön istikamet işaretinde ışık - optik (fener) cihazı, istikamet işareti üst sahanlığının üzerine monte edilmiştir.

Işık - optik (fener) cihazının tarifi işbu Protokol'a ektir.

İşbu Protokol da 1980 tarihinde, Türkçe ve Rusçe olmak üzere, ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup her iki metnin de aynı derecede geçerlidir.

DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME
TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU
Türk Heyeti Başkanı Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi Büyükelçi
Asaf İNHAN P. S. KUZNETSOV
Milli Güvenlik Konseyi (S. Sayısı : 317)

ÖN İSTİKAMET İŞARETİNİN ÜSTÜNE TESPİT EDİLEN IŞIK - OPTİK (FENER) CİHAZININ
T A R İ F İ

AGA LBTE - 500 mm. tipindeki elektrikli, güneşlikli, sektörlü, dairesel faaliyetli ışık - optik (fener) cihazı, istikamet işaretinin üst sahanlığına konan fener sehпасının üzerine yerleştirilmiştir.

Işık karakteri	: FL
	Işık 0,5 saniye
	Karanlık 0,5 saniye
	Periyod 1,0 saniye
Görünüş mesafeleri T = 0,74 göre	:
Elektrikle : (beyaz)	: 14 mil,
Elektrikle : (kırmızı ve yeşil)	: 12 mil,
Asetilenle : (beyaz)	: 12 mil,
Asetilenle : (kırmızı)	: 7,5 mil,
Asetilenle : (yeşil)	: 6,5 mil,
Fener cihazının yüksekliği	: 1480 mm. dir,
Işık merkezinin yüksekliği	: 545 mm. dir.
Fener cihazının ağırlığı	: 365 kg. dir.
Fener lambası	: 220 volt, 500 Watt,
Asetilen açık alev beki	: 3 × 30 = 90 litre/saat.
Adese (Billür)	: 500 mm. çaplı, silindirik şeklindedir.
Fener cihazının elektrikle çalışmasının yedeklenmesi	asetilen gazı ile sağlanmış olup elektrik devresinden
asetilen devresine otomatik olarak geçilir.	
Asetilen tüpleri	: AGA AL-41 tipinde olup hacmi 7000 litredir.
Işıklandırma sektörleri	: 207° — 275° = 68° (beyaz)
	: 275° — 285° = 10° (kırmızı)
	: 285° — 295° = 10° (beyaz)
	: 295° — 305° = 10° (yeşil)
	: 305° — 010° = 65° (beyaz)

010° — 207° sektörlü üzerine ışık geçirmeyen madeni bir levha konmuştur.

Türk Heyeti Başkanı
Büyükelçi
Asaf İNHAN

Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi
P. S. KUZNETSOV

**KARADENİZDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ
BİRLİĞİ KARASULARI ARASINDAKİ TÜRK - SOVYET DENİZ HUDUT HATTINI BELİRT-
MEK ÜZERE ARAZİDE DİKİLEN ARKA İSTİKAMET İŞARETİNE AİT**

P R O T O K O L (*)

Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonu, işbu Protokol ile, 17 Nisan 1973 tarihli Deniz Hudut Hattının Tespiti Hakkındaki Türk - Sovyet Protokoluna uygun olarak, Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Karasuları Arasındaki Türk - Sovyet Deniz Hudut Hattını, ön istikamet işareti ve işaret şamandırası ile birlikte belirten arka istikamet işaretinin 1980 yılında Türkiye Cumhuriyeti Teknik Çalışma Grubunun kontrolü ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Teknik Çalışma Grubu tarafından dikildiği teyit eder.

Arka istikamet işareti Sovyet Tarafınca hazırlanan ve Türk - Sovyet Müşterek Komisyonunca onaylanan teknik projeye göre inşa edilmiştir.

Arka istikamet işareti Sovyet Tarafınca hazırlanan olup, üzerinde boyu 20,0 metre, eni 6,5 metre olan bir görüntü levhası bulunan bir madeni işarettir. Görüntü levhası beyaz boya ile boyanmış olup ortasında levhanın 1/3 eninde kırmızı (portakal) renkte ışık yansıtan düşey bir şerit vardır. İstikamet işaretinin şekli ve boyutları hakkındaki ayrıntılı bilgiler, işbu Protokola eklenen arka istikamet işaretine ait eskizde gösterilmiştir.

Arka istikamet işaretine, aşağıdaki Rusça yazıyı içeren bronz levha konulmuştur :

«Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti Karasuları Arasındaki Hudut Hattına Ait Arka İstikamet İşareti. 1980 yılında dikilmiştir.»

Arka istikamet işareti, Sovyet topraklarında Kibaş (Kvabişi) deresinin sağ kıyısına dikilmiştir.

Arka istikamet işareti merkezinin coğrafi ve düz koordinatları şunlardır :

Enlem : 41°31'14",06

Boylam : 41°33'10",86

X : 4 596 725,49

Y : 462 703,64

Kotu : 29,2 metredir.

Arka istikamet işareti merkezinin durumunu, ön istikamet işaretinin merkezine ve arazinin öbür belli noktalarına göre belirleyen ölçüm sonuçları şunlardır :

(*) Bu Protokole bağlı «Arka İstikamet İşaretlerine Ait Eskiz» ile «İstikamet İşaretlerinin Bulunduğu Yerlere Ait Şema - Kroki» dosyasındadır.

İstikamet işareti ve arazinin öbür belli noktaları	Metre	
	Olarak	
	Mesafe	Azimet
448 numaralı hudut işareti Türk direği	54,00	106°00'52"
Minare	191,10	283°44'50"
Ön istikamet işareti	288,50	290°00'00"

Arka istikamet işaretinin arazide bulundulu yer işbu Protokol'a eklenen şema - kroki de gösterilmiştir.

Karanlık zamanlarda Türk - Sovyet deniz hudut hattını belirlemek üzere, arka istikamet işaretinin üzerine ışık - optik (fener) cihazı monte edilmiştir.

Arka istikamet işaretinde ışık - optik (fener) cihazı, istikamet işaretinin üst sahanlığının üzerine monte edilmiştir.

İşık - optik (fener) cihazının tarifi işbu Protokol'a eklidir.

İşbu Protokol da 1980 tarihinde, Türkçe ve Rusça olmak üzere ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup her iki metin de aynı derecede geçerlidir..

DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME
TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU
Türk Heyeti Başkanı Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi Büyükelçi
Asaf İNHAN P. S. KUZNETSOV
Milli Güvenlik Konseyi (S. Sayısı : 317)

ARKA İSTİKAMET İŞARETİNİN ÜSTÜNE TESPİT EDİLEN
IŞIK - OPTİK (FENER) CİHAZININ

T A R İ F İ

EMS - 210 tipindeki tevcih faaliyetli ışık - optik (fener) cihazları dış muhafazayı gerektirmez ve şu şekilde yerleştirilmiştir :

Esas cihaz	:	İstikamet işareti üst sahanlığının fener sehпасı üzerine
Yedek cihaz	:	İstikamet işaretinin üst sahanlığına.
Işığın renk ve karakteri	:	Beyaz, kararan, ışık 3,0 saniye, karanlık 1,0 saniye. Period 4.0 saniye.
Görüntü uzaklığı	:	Mil için $T = 0,74$ olduğu zaman 14 m'dir.
Işık - optik cihazının yüksekliği	:	716 mm. dir.
Işık merkezinin yüksekliği	:	385 mm. dir.
Işık - optik cihazının ağırlığı	:	21 kilogramdır.
Fener lambası	:	MM 12 - 18 tipinde olup 12 volt, 18 Wat. dir.
Disk halindeki merceğ	:	LS - 210 olup iç çapı 222 mm. dir.
Işıklandırma açısı	:	3° dir. (288°,5 — 291°,5).

Türk Heyeti Başkanı
Büyükelçi
Asaf İNHAN

Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi
P. S. KUZNETSOV

**KARADENİZDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ BİRLİĞİ
KARASULARI ARASINDAKİ TÜRK - SOVYET DENİZ HUDUT HATTINI BELİRTMEK ÜZERE
DENİZE ATILAN İŞARET ŞAMANDIRASINA AIT**

P R O T O K O L (*)

Deniz Hududunu İşaretleme Türk - Sovyet Müşterek Komisyonu, işbu Protokol ile, 17 Nisan 1973 tarihli Deniz Hudut Hattının Tespiti Hakkındaki Türk - Sovyet Protokoluna uygun olarak, Karadenizde Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki Türk - Sovyet deniz hudut hattını, ön ve arka istikamet işaretleri ile birlikte belirten işaret şamandirasının 1980 yılında Türkiye Cumhuriyeti Teknik Çalışma Grubunun kontrolü ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Teknik Çalışma Grubu tarafından denize atıldığını teyit eder.

İşaret şamandirası, Sovyet Tarafınca yapılmış ve deniz hudut hattının daha ayrıntılı bir şekilde belirtilmesi için, denize atılmıştır. Deniz şamandirasının şekil ve boyutları hususundaki ayrıntılı bilgiler, işbu Protokol'a eklenen tarifte ve eskizde gösterilmiştir.

İşaret şamandirası denize, Türk - Sovyet deniz hudut hattının üzerine atılmıştır.

İşaret şamandirası çapaları merkezinin coğrafi ve düz koordinatları şunlardır :

Enlem : 41°31'21",70
X : 4 596 964,32

Boylam : 41°32'42",95
Y : 462 057,90

İşaret şamandirası çapaları merkezinin durumunu, ön ve arka istikamet işaretlerinin merkezlerine göre belirleyen ölçüm sonuçları şunlardır :

İstikamet İşareti	Metre Olarak	
	Mesafe	Azimet
Ön istikamet işareti	400,00	110°00'00"
Arka istikamet işareti	688,50	110°00'00"

İşbu Protokol da 1980 tarihinde Türkçe ve Rusça olmak üzere ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup her iki metin de aynı derecede geçerlidir.

**DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME
TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU**
Türk Heyeti Başkanı Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi Büyükelçi
ASAF İNHAN **P. S. KUZNETSOV**

(*) Bu Protokole bağlı «İşaret Şamandirasına Ait Eskiz» ile «Ön ve Arka İstikamet İşaretlerinin Işıklandırma Sektörlerine Ait Şema» dosyasındadır.

İŞARET ŞAMANDIRASININ

T A R İ F İ

İşaret şamandırısı aşağıdaki kısımlardan ibarettir :

- Madeni Tepelik,
- Madeni boru ve madeni sırk,
- 5 mm. kalınlığındaki çelik saçtan yapılmış duba,
- Madeni boru ve 25 — er kg. ağırlığında 5 adet halka şeklinde demir-döküm safra (karşı sıklet),
- Baklası 13 mm. çapındaki zincirden ve sıra ile birleştirilmiş 300 ve 500 kg.'lık demir döküm ağırlık-dan oluşan çapa tertibatı.

Safra (karşı sıklet) hariç şamandırının ağırlığı 221 kiloğramdır. Safranın (karşı sıkletin) ağırlığı 150 kiloğramdır. Şamandırının boyu 4 m., şamandırının madeni sırk ile birlikte boyu 6 m. gövdesinin en büyük çapı 0,94 m.'dir.

Duba şamandırayı su yüzeyinde tutar. Şamandırının dengesi, borunun alt kısmına bağlanan safra (karşı sıklet ile sağlanır. Şamandıra atıldığı yerde çapa tertibatı ile tutulur. Çapa zincirinin uzunluğu atıldığı yerdeki su derinliğinin iki katını geçmez.

Dubanın su üstü kısmı ışık yansıtan boya ile kırmızı (portakal) renkte boyanır. Şamandırının boru ve sı-
rığı yukarıdan aşağıya doğru dört eşit yatay şerit halinde, kırmızı, yeşil, beyaz ve kırmızı renklerde boyanır. Tepelik ışık yansıtan boya ile kırmızı (portakal) renkte boyanır.

Türk Heyeti Başkanı
Büyükelçi
Asaf İNHAN

Sovyet Heyeti Başkanı
Büyükelçi
P. S. KUZNETSOV

KARADENİZ'DE TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLERİ BİRLİĞİ KARASULARI ARASINDAKİ DENİZ HUDUT HATTINI BELİRTEN ÖN VE ARKA İSTİKAMET İŞARETLERİ VE İŞARET ŞAMANDIRASININ KONTROL, BAKIM, ONARIM VE İHYASI HAKKINDA

T A L İ M A T

1. Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki deniz hudut hattı, 290 derece azimutu üzerinden, karada üzerinde ışık - optik (fener) cihazları bulunan ön ve arka istikamet işaretleri ve denizde işaret şamandırası ile işaretlenmiştir.

2. İşbu Talimattaki :

a) «Kontrol» deyiminden, istikamet işaretleri ve işaret şamandırasının mevcut olup olmadığının, bunların durumunun ve bunların denizden ve karadan görülüp görülmediğinin düzenli bir şekilde kontrol edilmesi anlaşılmaktadır;

b) «Bakım» deyiminden, ön ve arka istikamet işaretleri ile işaret şamandırasının işbu Talimat hükümlerine göre gerektiği düzende tutulması anlaşılmaktadır;

c) «Onarım» deyiminden, ön ve arka istikamet işaretleri ile işaret şamandırasının, bunlara ait teknik verilere uygun hale getirilmeleri anlaşılmaktadır;

d) «İhya» deyiminden, yıkılan ön veya arka istikamet işaretinin ve kaybolan deniz şamandırasının yerine yenilerinin inşası anlaşılmaktadır. İhya işi deniz hudut hattını işaretleme (demarkasyon) belgelerine uygun olarak yapılır.

3. Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği karasuları arasındaki deniz hudut hattını belirtmek üzere dikilen ön ve arka istikamet işaretlerini ve atılan işaret şamandırasını deniz hudut hattını işaretleme (demarkasyon) belgelerine ve işbu Talimatın hükümlerine göre muhafaza etmeyi yükümlenirler.

4. Taraflar ön ve arka istikamet işaretlerinin sürekli olarak denizden görünmelerini sağlamak amacıyla, arka istikamet işaretinden başlayarak istikamet hattından sağ ve sol tarafa 2'şer derecelik bir sektördeki alan üzerinde arazinin görüntüyü kısıtlayan ağaç ve bütün öteki engellerden temizlenmesini yükümlenirler.

Bu paragrafta sözü edilen işler hakkında öteki Tarafa önceden bilgi verilir. Taraflar bu işleri zamanında ve kendi başlarına yaparlar.

5. Taraflar, istikamet işaretlerinin ve işaret şamandırasının kontrol, bakım, onarım ve ihyası görevini Hudut Komiserlerine ve bunların yardımcılara verirler. Hudut Komiserleri ve Yardımcıları, işbu Talimat hükümlerini 15 Temmuz 1937 tarihli «Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler İttihadı Arasında Hudut Hadiseleri ve İhtilaflarının Tetkik ve Halli Usulüne Dair Mukavele» ye uygun olarak yerine getireceklerdir.

6. İşaretlerin sürekli kontrol, bakım, onarım ve ihyası Taraflarca aşağıdaki şekilde yapılır :

a) Ön istikamet işaretinin kontrol, bakım, onarım ve ihyası Türk Tarafınca,

b) Arka istikamet işareti ve işaret şamandırasının kontrol, bakım, onarım ve ihyası Sovyet Tarafınca yapılır.

7. İstikamet işaretlerinin ve işaret şamandırasının daimi kontrol, bakım, onarım ve ihyası Taraflarca kendi başlarına ve zamanında yapılır. Onarım ve ihya yapacak olan Taraf bu durumu en az 10 gün öncesinden diğer Tarafa bildirmekle yükümlüdür. Bu işlerin yapımı sırasında öteki Tarafın temsilcileri hazır bulunurlar. Yapılacak işler hakkında ortak bir Protokol düzenlenir.

8. Hudut Komiserleri veya Hudut Komiser Yardımcıları işbu Talimatın yürürlüğe girmesinden sonra, yılda bir defa istikamet işaretleri ile bunlar üzerindeki ışık - optik (fener) cihazlarının ve işaret şamandırasının durumunu ortaklaşa kontrol ederler.

Tarafların Hudut Komiserleri her defasında ortak kontrolün başlama tarihi hususunda kendi aralarında anlaşırlar.

Tarafların Hudut Komiserleri veya Hudut Komiser Yardımcıları istikamet işaretleri ve işaret şamandırası durumunun ortak kontrolünün bitiminde, Türkçe ve Rusça olmak üzere, ikişer nüsha halinde bir tutanak düzenlerler. Bu tutanakta istikamet işaretleri ve işaret şamandırasının durumu, bunların yerlerinin değişme neden ve şekli, hasara uğrama veya tahrip olma neden ve derecesi, bu işaretlerin ve işaret şamandırasının onarım ve ihyası için yapılması gerekli işler ve bu işlerin yapılma süreleri gösterilmelidir.

9. İstikamet işaretlerinin ve işaret şamandırasının hasara uğraması, tahrip olması veya yerinin değişmesi halinde, bunların onarım ve ihyası, mümkün olan kısa sürede, yukarıda anılan işaretlerin kontrolü ve bakımı ile yükümlü olan Tarafça yapılır. Bir Tarafın Hudut Komiseri veya Hudut Komiser Yardımcısı, diğer Tarafın Hudut Komiseri veya Hudut Komiser Yardımcısına, işlerin başlamasından en az 10 gün önce istikamet işaretinin ihyası ile ilgili olarak yapılacak işler hakkındaki bilgileri yazılı olarak sunar.

İstikamet işaretleri ve işaret şamandırası doğrudan doğruya bir Tarafın Hudut Komiseri veya Hudut Komiser Yardımcısının yönetiminde diğer Tarafın Hudut Komiseri veya Hudut Komiser Yardımcısı huzurunda ihya edilir. Tarafların Hudut Komiserleri veya Hudut Komiser Yardımcıları istikamet işaretleri ve işaret şamandırasının ihyası ile ilgili olarak yapılan işler hakkında, Türkçe ve Rusça olmak üzere, ikişer nüsha halinde tutanak düzenlerler.

İstikamet işaretlerinin ve işaret şamandırasının ihyası sırasında bunların yerlerinde değişiklik yapılmamalıdır. İstikamet işaretlerinin ve işaret şamandırasının ihyası deniz hudut hattının işaretlenmesine (demarkasyonuna) ilişkin belgelere göre, iki Tarafın uzmanlarınca yapılır.

10. Ön ve arka istikamet işaretlerinin üzerine konan ışık - optik (fener) cihazlarının aralıksız çalışmasını sağlamak amacıyla Taraflar, kendi topraklarında bulunan istikamet işaretine gerekli esas ve yedek enerjinin verilmesini kendi başlarına sağlarlar.

11. İşbu Talimattan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili tüm harcamaları Taraflardan her biri kendi başına karşılar.

12. İşbu Talimat da 1980 tarihinde, Türkçe ve Rusça olmak üzere ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup her iki metin de aynı derecede geçerlidir.

DENİZ HUDUDUNU İŞARETLEME
TÜRK - SOVYET MÜŞTEREK KOMİSYONU

Türk Heyeti Başkanı

Büyükelçi

Asaf İNHAN

Sovyet Heyeti Başkanı

Büyükelçi

P. S. KUZNETSOV

